

Kindergeneeskunde

Heupluxatie

Uw kind heeft een heupluxatie, wat inhoudt dat de heupkop uit de kom is. Het is daarom nodig om uw kind op te nemen voor een behandeling door middel van een spreidtractie.

Wat is heupdysplasie en heupluxatie?

Bij heupdysplasie wordt de heupkop onvoldoende overdekt door de heupkom. De kop zit wel op de juiste plaats in de kom, maar de kom is onvoldoende ontwikkeld. Soms geldt dit ook voor de kop. Hierdoor werkt het heupgewricht niet goed.

Als er een forse dysplasie is, kan er een heupluxatie ontstaan. Hierbij zit de heupkop geheel of gedeeltelijk buiten de heupkom.

Oorzaak

Hoe heupdysplasie ontstaat is niet bekend. Het komt vaker voor:

- na een stuitligging tijdens de zwangerschap.
- in combinatie met andere aangeboren afwijkingen, bijvoorbeeld aan de voet of rug.
- bij meisjes dan bij jongens. Dat geldt ook voor de heupluxatie.
- bij de linkerheup dan bij de rechterheup.

Meestal ontdekt de huisarts of de consultatiebureauarts deze heupafwijking. Zij controleren bij alle baby's of ze de beentjes voldoende kunnen spreiden, of ze een 'knapje' voelen tijdens het spreiden, of de beentjes even lang zijn en of er een extra bilplooi aanwezig is.

Behandeling

Bij een forse dysplasie, die zich uit in een luxatie, is een zogenaamde tractiebehandeling nodig. Deze rekt de verkorte spieren en gewrichtsbanden voorzichtig op waardoor de heupkom makkelijk in de heupkom kan worden geplaatst. Na deze behandeling krijgt uw kind nog een gipsbroek aangemeten.

De tractiebehandeling

Uw kind krijgt een verband met een schuimlaag om de beide beentjes. Hieraan komen gewichten hangen. De eerste één of twee dagen ligt het kind met de beentjes verticaal omhoog. Daarna volgt een periode van twee weken spreiden, totdat de benen vrijwel op het bed liggen en bijna maximaal gespreid zijn.

De orthooped controleert het resultaat van de tractiebehandeling aan de hand van een röntgenfoto.

Gipsbroek

Daarna krijgt uw kind een gipsbroek aan. Deze loopt vanaf de taille tot aan de enkels met een uitsparing van het kruis. Het aanleggen van het gipsverband gebeurt op de operatiekamer onder narcose. Zodra uw kindje goed wakker is en het gips droog, mag het naar huis. Dit is meestal nog dezelfde dag.

De orthooped geeft aan hoe lang het nodig is om de gipsbroek te dragen. Dit varieert van enkele weken tot maanden. Voordat het gips eraf mag wordt er ook weer een röntgenfoto gemaakt.

Verzorging

De hele periode van de tractie ligt uw kindje op de rug in bed. We betrekken u zoveel mogelijk bij de zorg (wassen, voeden, knuffelen, spelen), zodat u veel lichamenlijk contact met uw kind heeft.

De verpleegkundige controleert dagelijks of het verband niet te strak heeft gezeten en of er geen drukplekken ontstaan. Na het wassen worden de beentjes ingesmeerd en gemasseerd met bodylotion om de bloeddorstrooming te stimuleren. Tijdens de tractie is het niet mogelijk om uw kindje in bad te doen.

Wanneer u borstvoeding geeft kan onze lactatiekundige u hierover adviseren. Tijdens de behandeling is het praktisch om uw kind een rompertje aan te doen met daarover heen een T-shirt. Sokjes of slofjes zijn ('s nachts) prettig om koude voetjes te voorkomen.

Thuis met een gipsbroek

U mag een kind met een gipsbroek, vanwege het gewicht van de broek, nooit alleen onder de oksels optillen. Ondersteunt u het altijd tussen de benen.

Het is belangrijk dat uw kind goed ligt met de gipsbroek aan. Als het op de rug ligt is het prettig om een kussentje of handdoekrollen onder de beentjes te leggen. Daardoor heeft het minder last van de druk van de gipsrand in de rug.

Hieronder volgen nog tips voor de verzorging van het gips en eventuele problemen:

- verschoon regelmatig maar vaker dan normaal de luiers
- u kunt nat gips drogen met een lauwe föhn of met zacht tissue papier
- vies gips kunt u schoonmaken met een beetje water en drogen met een lauwe föhn
- jeuk onder het gips is heel vervelend, als uw kindje last krijgt van jeuk kunt u met een watten stokje onder het gips gaan.

- ontlasting of diarree in het gips kunt u met oliegedrenkte wegwerpdoekjes tussen gips en huid vegen. Neemt u contact op met onze gipskamer wanneer het echt niet schoon te maken is.
- om te voorkomen dat het gips te nat wordt van urine legt u eerst een speciale inlegluier van Tena in de grotere luier. U kunt ook de kleinste maat luier tussen het gips stoppen en er een grote overheen doen. Dit is wel een duurder oplossing.
- als u de haren wilt wassen, dek dan van te voren het gips af met plastic. Het gaat het makkelijkst wanneer u uw kind laat liggen op het aanrecht in de keuken, met het hoofdje boven de wasbak.
- zorg ervoor dat uw kindje niet verstopt raakt. Bij harde ontlasting kunt u een druppeltje zonnebloemolie door de voeding doen of roosvicee laxo gebruiken. Raadpleeg anders uw huisarts.

Speeltips tijdens de behandeling

Tijdens de opname komt de pedagogisch medewerker bij u langs om u te adviseren over het aanbieden van speelgoed.

Vervoer van een kind met gips

Veilig vervoer van uw kind is belangrijk. Met name in de auto kan dit lastig zijn. De Maxi-Cosi zal niet meer passen en uw kind zal vervroegd in een autostoeltje moeten.

Verhoogt u het zitgedeelte met handdoeken zodat uw kind met de beentjes (toch enigszins comfortabel) over de rand van de autostoel kan zitten. U kunt ook een autostoel kiezen met een minder diep zitgedeelte. Als uw kind nog erg klein is zet u het stoeltje in de ligstand.

Uw kind zal niet meer goed in de ligbak van de kinderwagen passen. Als u het zitgedeelte in de ligstand zet, zal uw kindje toch comfortabel in de kinderwagen passen. De beentjes kunnen hierbij eventueel iets uitsteken over de rand.

Internetsites

Op internet is veel informatie te vinden over heupafwijkingen. Bezoekt u bijvoorbeeld:

- www.heupafwijkingen.nl van de vereniging aangeboren heupafwijking. U vindt hier praktische tips (ook over vervoer) en informatie en u kunt terecht op een forum met lotgenoten. Op deze site worden ook regelmatig tweedehands artikelen aangeboden, die soms al zijn aangepast zodat uw kind er goed in kan zitten of liggen. Op www.heupdysplasie.nl vindt u onder meer informatie over de over stichting heupdysplasie.
- www.babyrent.nl (voor het verhuren van onder andere kinderwagens en autostoeltjes)

Meer informatie

Voor informatie over het ziekenhuis kunt u terecht op onze site www.ghz.nl. Ook kunt u dagelijks bellen naar het algemene informatienummer (0182) 505050.

Misschien hebt u na het lezen van deze folder vragen over heupluxatie of de behandeling hiervan. Belt u daarvoor gerust de polikliniek Orthopedie, via (0182) 504100. Voor vragen over de opname op verpleegkundig gebied kunt u bellen met de kinderafdeling, via (0182) 505465.

Wanneer u vindt dat bepaalde informatie in deze folder ontbreekt of onduidelijk is, dan horen wij dat graag.

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
april 2017
08.04.065